

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**

ΓΝΩΜΗ

Δ1 ΕΑΔΗΣΥ/2025

(του άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4912/2022

Στην Αθήνα σήμερα, 09/01/2025, ημέρα Πέμπτη και ώρα 11:00 π.μ., στα επί της οδού Δώρου 7-9 γραφεία της συνήλθε σε συνεδρίαση η ως άνω ΕΠΙΤΡΟΠΗ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (εφεξής Αρχή ή ΕΑΔΗΣΥ), μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσκληθέντα Μέλη της Επιτροπής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση ως εξής:

Πρόεδρος: Ανδρονίκη Θεοτοκάτου

Σύμβουλος: Δημήτριος Χανής

Μέλη: Χρυσάνθη Ζαράρη
Βασιλική Σκαρτσούνη (μέσω τηλεδιάσκεψης)
Δημήτριος Σταθακόπουλος
Νικολέτα Κοττά

Η Σύμβουλος Ευαγγελία Κουτούπα απουσίασε αιτιολογημένα.

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, Π.Ε. Διοικητικού Οικονομικού.

Εισηγήτρια: Ζωή Μεταξιώτου, Χημικός Μηχανικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό ΕΑΔΗΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης παρέστησαν η Εισηγήτρια (μέσω τηλεδιάσκεψης), η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου, Μ. Σιδέρη, καθώς και η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης, Μ. Παναγοηλιοπούλου, οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, περί προσφυγής του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ) στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, κατ' επίκληση του άρθρου 32 παρ. 2 περ. β' υποπερ. ββ' και γγ' και περ. γ' του ν. 4412/2016 (για λόγους σχετικούς με τεχνική μοναδικότητα, προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων και κατεπείγουσα ανάγκη, οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίσταση), για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών, με αντικείμενο την παραμετροποίηση του υφιστάμενου Πληροφοριακού Συστήματος του Οργανισμού για την υποστήριξη υλοποίησης του Υποέργου που αφορά στη διενέργεια εκκρεμών χειρουργικών πράξεων λίστας αναμονής στις Ιδιωτικές Δομές, εκτιμώμενης αξίας τριακοσίων χιλιάδων ευρώ (300.000,00€) χωρίς ΦΠΑ 24%.

Με το υπ' αριθ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 11552/02.12.2024 αίτημα, όπως συμπληρώθηκε με τα υπ' αριθ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 12150/16.12.2024 και 12253/18.12.2024 όμοια, ο Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (εφεξής ΕΟΠΥΥ) αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ', όπως ισχύει, προκειμένου να προσφύγει στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, για την ανάθεση της εν θέματι σύμβασης.

I. Ιστορικό- πραγματικά περιστατικά:

1.1. Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 167744 ΕΞ 2024/12.11.2024 (ΑΔΑ ΨΨΔΚΗ-ΗΡΟ) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, το έργο, με τίτλο «Οργανωτικές και λοιπές παρεμβάσεις για την επιτάχυνση της διενέργειας των εκκρεμών επεμβάσεων της λίστας χειρουργείων» και κωδικό ΟΠΣ 5223768, συνολικού προϋπολογισμού 54.164.640,00€, εντάχθηκε στη Δράση με ID 16756 – «Οργανωτικές Μεταρρυθμίσεις στο Σύστημα Υγείας». Το έργο χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης & Ανθεκτικότητας με το ποσό των 51.036.000,00 €, ενώ η εθνική συμμετοχή ανέρχεται στο ποσό των 3.128.640,00 € από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ). Η υλοποίηση του εν λόγω έργου κρίνεται αναγκαία, προκειμένου να αποσυμφορηθεί η λίστα αναμονής για τα τακτικά χειρουργεία του Εθνικού Συστήματος Υγείας (εφεξής ΕΣΥ) η οποία αριθμεί πλέον των 60.000 ασθενών. Η κατάσταση αυτή αποτελεί απόρροια αφενός της περιόδου της πανδημίας COVID-19 και αφετέρου των σημαντικών ελλείψεων του ΕΣΥ σε νοσηλευτικό προσωπικό και εξειδικευμένους αναισθησιολόγους. Οι παραπάνω συνθήκες οδήγησαν στο κλείσιμο πολλών χειρουργικών αιθουσών, προκαλώντας μεγάλες λίστες αναμονής για το σύνολο σχεδόν των νοσοκομείων της χώρας και τα κυριότερα είδη χειρουργικών επεμβάσεων.

1.2. Προς την κατεύθυνση διευθέτησης του ανωτέρω προβλήματος, με ευθύνη του Υπουργείου Υγείας και των νοσοκομείων, έγινε πρόσφατα μια προσπάθεια πλήρους επικαιροποίησης και εκκαθάρισης των επιμέρους λιστών χειρουργείων, με στόχο την αντικειμενική αποτύπωση της τρέχουσας κατάστασης των περιστατικών που χρήζουν χειρουργείου ανά είδος επέμβασης. Παράλληλα, έχει ενεργοποιηθεί η κατάρτιση της Ενιαίας Λίστας Χειρουργείων για το σύνολο των νοσοκομείων και για όλες τις Υγειονομικές Περιφέρειες της χώρας. Περαιτέρω, για την άμεση επίλυση του ανωτέρω προβλήματος και την άρση των επιπτώσεων που αυτό προκαλεί, τόσο στην υγεία των πολιτών, όσο και στην εσωτερική διαχείριση του

συνόλου των περιστατικών εντός των νοσοκομείων, σχεδιάζεται μια διαδικασία συνέργειας με το σύνολο των διαθέσιμων χειρουργικών αιθουσών ανά νοσοκομείο, ανά Νομό και ανά Περιφέρεια. Η συνέργεια αυτή θα αφορά στη χρήση πιθανών διαθέσιμων χειρουργικών μονάδων του Δημοσίου και την αποζημίωση της σχετικής χειρουργικής πράξης στις δημόσιες αυτές δομές σε συμφωνημένη τιμή ανά πράξη, βάσει της ΚΥΑ Γ2α/10666/2024 - ΦΕΚ 1485/Β/5-3-2024. Οι ιατροί και οι αναισθησιολόγοι των δημόσιων νοσοκομείων θα είναι σε θέση να αναλάβουν τις πράξεις αυτές, με ειδική αποζημίωση που είναι προκαθορισμένη για κάθε πράξη, και θα τις εκτελούν στις διαθέσιμες δημόσιες δομές (π.χ. απογευματινά χειρουργεία).

Η διαχείριση των χειρουργικών επεμβάσεων θα πραγματοποιείται κεντρικά, κατόπιν συνεργασίας των νοσοκομείων με την Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας (ΕΚΑΠΥ) και την ομάδα συντονισμού του έργου. Η εκκαθάριση της σχετικής δαπάνης θα γίνεται προς το νοσοκομείο ή τη δημόσια δομή στην οποία πραγματοποιήθηκε η πράξη, με σκοπό την αποζημίωση της ιατρικής ομάδας και την αποπληρωμή των σχετικών, με την τελεσθείσα ιατρική πράξη, εξόδων. Επιπρόσθετα, σε περιπτώσεις που δεν είναι εφικτή η διενέργεια των ιατρικών πράξεων στο αντίστοιχο νοσοκομείο (χειρουργεία της λίστας αναμονής), προβλέπεται η δυνατότητα εκτέλεσης αυτών είτε σε όμορο νοσοκομείο είτε σε συνεργαζόμενη ιδιωτική υγειονομική μονάδα. Ο αντίστοιχος φορέας υλοποίησης (ΕΚΑΠΥ ή ΕΟΠΥΥ) του έργου θα προβαίνει στη μεταφορά της συνολικής εγκεκριμένης αποζημίωσης σε μηνιαία βάση στο νοσοκομείο ή στη δομή που θα διενεργηθεί η πράξη (χειρουργείο). Σε ειδικές δε περιπτώσεις, δύναται να αποζημιωθούν οι ιατρικές ομάδες για εκτέλεση εξειδικευμένων ιατρικών πράξεων κατόπιν σχετικής έγκρισης του Υπουργείου Υγείας, με βάση τη βαρύτητα και την εξειδίκευση του περιστατικού (χειρουργείο).

1.3. Συγκεκριμένα, το έργο με τίτλο «Οργανωτικές και λοιπές παρεμβάσεις για την επιτάχυνση της διενέργειας των εκκρεμών επεμβάσεων της λίστας χειρουργείων», αποτελείται από τα ακόλουθα Υποέργα:

Υποέργο 1: Διενέργεια εκκρεμών χειρουργικών πράξεων λίστας αναμονής στα Δημόσια Νοσοκομεία

Υποέργο 2: Διενέργεια εκκρεμών χειρουργικών πράξεων λίστας αναμονής στις Ιδιωτικές δομές.

Υποέργο 3: Εξειδικευμένος Τεχνικός Σύμβουλος Υποστήριξης για την επιτάχυνση υλοποίησης του Υποέργου 1

Υποέργο 4: Έλεγχοι υποβαλλομένων πράξεων προς αποζημίωση (audit)

Υποέργο 5: Τεχνικός Σύμβουλος Διαχείρισης και Υποστήριξης Έργου και Ανάπτυξης Λογισμικού

Υποέργο 6: Υπηρεσίες Επικοινωνίας

Υποέργο 7: Προβολή σε Μέσα (τηλεόραση, ραδιόφωνο, τύπος, διαδίκτυο) και μέσα κοινωνικής δικτύωσης

Υποέργο 8: Παραμετροποίηση του υφιστάμενου Πληροφοριακού Συστήματος του ΕΟΠΥΥ για την υποστήριξη υλοποίησης του υποέργου 2

Σύμφωνα με το Τεχνικό Δελτίο Έργου του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας που συγχρηματοδοτεί το εν λόγω έργο, ο ΕΟΠΥΥ ορίζεται ως φορέας υλοποίησης των Υποέργων 2 και 8, ενώ τα υπόλοιπα Υποέργα υλοποιούνται από την ΕΚΑΠΥ. Ειδικότερα, το Υποέργο 2 αφορά στην επιχορήγηση του ΕΟΠΥΥ, με σκοπό την αποζημίωση των ιατρικών ομάδων για τη «Διενέργεια χειρουργικών και άλλων επεμβατικών πράξεων, καθώς και της αντίστοιχης ιατρικής πράξης αυτών, που θα διενεργηθούν σε ιδιωτικές μονάδες (μετά από πρόσκληση) και δεν κατέστη δυνατό να διενεργηθούν στα Νοσοκομεία που τα εισήγαγαν στη λίστα αναμονής» και το Υποέργο 8 αφορά στην παροχή υπηρεσιών τροποποίησης/παραμετροποίησης του υφιστάμενου πληροφοριακού συστήματος του ΕΟΠΥΥ για την υποστήριξη της υλοποίησης του Υποέργου 2, το οποίο περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τις κάτωθι λειτουργικές απαιτήσεις:

1. Δημιουργία διακριτών συμβάσεων στο Πληροφοριακό Σύστημα ΕΟΠΥΥ (edary) για τους παρόχους που συμμετέχουν στη Δράση
2. Ηλεκτρονική Υπηρεσία edary Κλειστής Περίθαλψης - Δημιουργία φόρμας για την Αποδοχή της Δράσης με εμφάνιση των όρων του προγράμματος (αφορά σε όλες τις περιπτώσεις: απογευματινό χειρουργείο σε ιδιώτη πάροχο στο σύνολό του, απογευματινό χειρουργείο σε δομές ιδιώτη παρόχου με την ιατρική ομάδα της δημόσιας δομής).
3. Διαχείριση δεδομένων, ανάλυση και διαλειτουργικότητα (ενδεικτικά με συστήματα Υπουργείου, ΕΚΑΠΥ και ενιαία λίστα χειρουργείων)
4. Δημιουργία συστημικών ελέγχων και επιχειρησιακών περιορισμών που απαιτούνται για την υλοποίηση του έργου
5. Δημιουργία Διακριτής υποβολής παρόχων προς αποζημίωση με τους κανόνες της Δράσης
6. Έλεγχος και Εκκαθάριση Υποβολής

Η προϋπολογισθείσα δαπάνη για το Υποέργο 8 ανέρχεται στο ποσό των 372.000,00€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, εκ των οποίων το ποσό 300.000,00€ αφορά στη συνεισφορά του Ταμείου Ανάκαμψης & Ανθεκτικότητας και το ποσό 72.000,00€ αφορά στη συνεισφορά Εθνικού ΠΔΕ – ΦΠΑ. Ως ημερομηνία έναρξης της σύμβασης (έναρξης υποέργου) έχει οριστεί η 29^η/12/2024 και ως ημερομηνία λήξης του υποέργου η 31^η/12/2025.

1.4. Η υλοποίηση του Υποέργου 8, το οποίο, όπως προαναφέρθηκε, αφορά στην τροποποίηση/παραμετροποίηση του υφιστάμενου Πληροφοριακού Συστήματος (ΠΣ) του ΕΟΠΥΥ, προϋποθέτει την απρόσκοπτη λειτουργία του εν λόγω Πληροφοριακού Συστήματος επί του οποίου θα γίνουν παρεμβάσεις τροποποίησης/παραμετροποίησης του λογισμικού, προκειμένου να μπορεί να υλοποιηθεί το Υποέργο 2. Για τον σκοπό αυτό τελεί σε ισχύ η Σύμβαση 77/2022, με αντικείμενο την «Παροχή υπηρεσιών ανάπτυξης/τροποποίησης λογισμικού, υποστήριξης παραγωγικής λειτουργίας και συντήρησης πληροφοριακών συστημάτων και μετάπτωσης δεδομένων και εφαρμογών, στα υπάρχοντα Πληροφοριακά Συστήματα και στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες μέσω διαδικτύου του ΕΟΠΥΥ», συναφθείσα με την ένωση εταιρειών «NETCOMPANY-INTRASOFT SA – Uni Systems M.A.E.», η οποία προέκυψε κατόπιν διενεργηθέντος ανοικτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού. Στο πλαίσιο της εν λόγω σύμβασης ο Ανάδοχος

παρέχει Υπηρεσίες Ανάπτυξης / Τροποποίησης Λογισμικού Εφαρμογών για την κάλυψη των άμεσων και κρίσιμων αναγκών του ΕΟΠΥΥ, καθώς και Υπηρεσίες Μετάπτωσης Δεδομένων και Εφαρμογών.

Ενόψει της επικείμενης λήξης της ανωτέρω σύμβασης (την 31^η/01/2025) ο ΕΟΠΥΥ προκήρυξε εγκαίρως νέα ανοικτή διαγωνιστική διαδικασία (15/2024 Διακήρυξη - 24PROC015370916 2024-09-04) με Συστημικό Αριθμό ΕΣΗΔΗΣ 356652, για τη σύναψη σύμβασης, με αντικείμενο την ανανέωση της παροχής των εν λόγω υπηρεσιών, αρχικής διάρκειας δεκαοκτώ (18) μηνών και δώδεκα (12) μηνών δικαιώματος προαίρεσης (σύνολο 30 μηνών) και συνολικού προϋπολογισμού 11.334.420,00€ (περιλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης), πλέον ΦΠΑ, και κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής. Στο πλαίσιο του εν λόγω διαγωνισμού έχει υποβληθεί μια μοναδική προσφορά από την ένωση εταιρειών «NETCOMPANY-INTRASOFT SA – Uni Systems M.A.E.» (ανάδοχο της εν ισχύι σύμβασης) και επίκειται η σύνταξη του πρακτικού κατακύρωσης του διαγωνισμού από την Πενταμελή Επιτροπή Διενέργειας και Αξιολόγησης Διαγωνισμών του ΕΟΠΥΥ.

Περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή αναφέρει ότι τόσο η υφιστάμενη σύμβαση, όσο και η επικείμενη ανανέωσή της αφορούν σε υπηρεσίες τύπου SLA (Service Level Agreement), δηλαδή ο πάροχος των υπηρεσιών υποχρεούται να διασφαλίζει την αδιάλειπτη λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος του ΕΟΠΥΥ (24/7) και να επεμβαίνει σε περίπτωση δυσλειτουργίας, την οποία οφείλει να αποκαθιστά άμεσα. Ως εκ τούτου ο πάροχος, ως δημιουργός και διαχειριστής του Πληροφοριακού Συστήματος του ΕΟΠΥΥ, έχει επ' αυτού δικαιώματα administrator (admin), γεγονός που αποκλείει την παρέμβαση οποιουδήποτε τρίτου παρόχου κατά τη διάρκεια ισχύος της υφιστάμενης σύμβασης ή της ανανέωσής της.

II. Νομικό πλαίσιο

2. Σύμφωνα με το άρθρο 32 του ν. 4412/2016 «Προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση» (άρθρο 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ):

“1. Στις ειδικές περιπτώσεις και περιστάσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 2 έως 6, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αναθέτουν δημόσιες συμβάσεις προσφεύγοντας στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση.

2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις:

[...] β) εάν τα έργα, τα αγαθά ή οι υπηρεσίες μπορούν να παρασχεθούν μόνον από έναν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα για οποιονδήποτε από τους κατωτέρω λόγους:

ββ) απουσία ανταγωνισμού για τεχνικούς λόγους,

γγ) προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.

Οι εξαιρέσεις που ορίζονται στις υποπεριπτώσεις ββ' και γγ' εφαρμόζονται μόνο εάν δεν υπάρχει εύλογη εναλλακτική λύση ή υποκατάστατο και η απουσία ανταγωνισμού δεν είναι αποτέλεσμα τεχνητού περιορισμού των παραμέτρων της σύμβασης.

γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη".

III. Νομική Εκτίμηση

3. Το υπό εξέταση αίτημα του Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, με την επωνυμία «Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας», το οποίο αποτελεί μη Κεντρική Αναθέτουσα Αρχή, αφορά στη σύναψη σύμβασης παροχής υπηρεσιών κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 9 του ν. 4412/2016. Δεδομένου δε, ότι πρόκειται περί διαδικασίας διαπραγμάτευσης για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών, συνολικής προϋπολογισθείσας αξίας άνω των ορίων εφαρμογής της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή σύμφωνης γνώμης, βάσει του άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως ισχύει.

4. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες, στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016, περιπτώσεις, με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, Ministero dell' Interno κατά Fastweb SpA και Telecom Italia SpA, EU:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7^{ης}, EU:C:2016:634, σκέψη 35). Οι ανωτέρω διατάξεις, στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις οι οποίες συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας (βλ. ΔΕΕ, απόφαση της 27ης Οκτωβρίου 2011, C - 601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, I-00163, σκέψη 32).

5. Προς θεμελίωση του αιτήματός της η αναθέτουσα επικαλείται ρητά τη νομική βάση του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη, οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίσταση), καθώς επίσης και της παρ. 2 περ. β' υποπερ. ββ' και γγ' του ίδιου άρθρου (λόγοι σχετικοί με τεχνική μοναδικότητα, προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων).

Η εφαρμογή της επικαλούμενης διάταξης του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη, οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίσταση, εξαρτάται από τη σωρευτική συνδρομή των ακόλουθων προϋποθέσεων: α) την ύπαρξη απρόβλεπτης περιστασης μη απορρέουσας από ευθύνη της αναθέτουσας αρχής, β) την ύπαρξη κατεπείγοντος, μη συμβιβαζόμενου με την τήρηση των προθεσμιών διενέργειας διαγωνισμού και γ) την αιτιώδη συνάφεια μεταξύ της απρόβλεπτης περιστασης και του εξ αυτής απορρέοντος κατεπείγοντος.

Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται αιφνίδια πραγματικά γεγονότα, τα οποία δεν ήταν γνωστά στην αναθέτουσα αρχή, ούτε ανάγονται στη σφαίρα ευθύνης της, και τα οποία κατέστησαν ανέφικτο τον

έγκαιρο προγραμματισμό εκ μέρους της των ενεργειών που ήταν αναγκαίες για την αντιμετώπισή τους (Ελ. Συν. απ. 1080/2022 σκ. 6).

Υπό την επίκληση δε της κατεπείγουσας ανάγκης δικαιολογείται η ανάθεση εκείνων μόνο των εργασιών-υπηρεσιών που είναι απολύτως αναγκαίες και συνδέονται αιτιωδώς με τα απρόβλεπτα γεγονότα και όχι η κάλυψη των τακτικών (πάγιων) αναγκών της αναθέτουσας αρχής, το δε βάρος απόδειξης της σωρευτικής συνδρομής των προϋποθέσεων προσφυγής στην ως άνω εξαιρετική διαδικασία το φέρει η αρχή που τις επικαλείται (βλ. ΔΕΚ της 2.10.2008, Επιτροπή κατά Ιταλικής Δημοκρατίας C-157/2006, σκ. 23 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, ΣτΕ 1987/2021, Ελ. Συν. VII Τμ. 733/2022, 1494/2022, Γνώμες της Αρχής Δ127/2018, Δ75, Δ84/2019 κ.α).

6. Στην υπό κρίση περίπτωση, ως προς τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής της ως άνω διάταξης, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα:

6.1. Το έργο, με τίτλο «Οργανωτικές και λοιπές παρεμβάσεις για την επιτάχυνση της διενέργειας των εκκρεμών επεμβάσεων της λίστας χειρουργείων», εντάχθηκε στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας με την υπ' αριθ. 167744/ΕΞ 2024/ 12.11.2024 (ΑΔΑ: ΨΨΔΚΗ-ΗΡΟ) Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Ακολούθως, εκδόθηκε η υπ' αριθ. Γ2α/οικ.60739 Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ) των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Υγείας και Ανάπτυξης (ΦΕΚ 6520/Β/27.11.2024), με την οποία καθορίστηκαν η διαδικασία, οι όροι και οι προϋποθέσεις υλοποίησης του προγράμματος για τη διενέργεια εκκρεμών χειρουργικών επεμβάσεων και άλλων επεμβατικών πράξεων πέραν του τακτικού ωραρίου λειτουργίας των νοσοκομείων του ΕΣΥ. Με την ως άνω απόφαση καθορίστηκε λεπτομερώς το θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο του προγράμματος, ενώ παράλληλα ορίστηκε ο ΕΟΠΥΥ ως φορέας υλοποίησης των Υποέργων 2 και 8, αναλαμβάνοντας την ευθύνη για την άμεση δρομολόγηση των απαραίτητων ενεργειών, με στόχο την αποσυμφόρηση των λιστών αναμονής.

Συνακόλουθα, ο ΕΟΠΥΥ απέκτησε την ιδιότητα του φορέα υλοποίησης του αντικειμένου της σκοπούμενης σύμβασης (Υποέργο 8) μόλις στα τέλη Νοεμβρίου 2024 (ΦΕΚ 6520/Β/27.11.2024). Πριν από την έκδοση της συγκεκριμένης απόφασης, δεν διέθετε τη σχετική εκτελεστική αρμοδιότητα, ούτε μπορούσε να προβλέψει την εν λόγω ανάγκη, δεδομένου ότι ο προσδιορισμός των μέτρων για την αντιμετώπιση του προβλήματος και ο τρόπος εφαρμογής τους, είναι αποτέλεσμα συνολικής και συντονισμένης προσπάθειας των εμπλεκόμενων φορέων και των αρμόδιων Υπουργείων. Το γεγονός αυτό, δηλαδή η αιφνίδια ανάληψη από τον ΕΟΠΥΥ της ευθύνης υλοποίησης του Υποέργου 8, το οποίο συναρτάται άμεσα με το Υποέργο 2, συνιστά απρόβλεπτο γεγονός, που, κατά δίκαιη κρίση, δεν ανάγεται στη σφαίρα ευθύνης του, ώστε να είχε ενταχθεί εγκαίρως στον προγραμματισμό του.

6.2. Περαιτέρω, η υλοποίηση του ως άνω έργου παρίσταται κατεπείγουσα, για λόγους προστασίας της υγείας των πολιτών και εύρυθμης λειτουργία των νοσοκομείων της χώρας. Ειδικότερα, είναι επιτακτική η ανάγκη άμεσης αποσυμφόρησης της τεράστιας λίστας αναμονής των τακτικών χειρουργείων του ΕΣΥ, που αριθμεί πλέον των 60.000 ασθενών. Η κατάσταση αυτή, απόρροια αφενός της περιόδου της πανδημίας COVID-19 και αφετέρου των σημαντικών ελλείψεων του ΕΣΥ σε νοσηλευτικό προσωπικό και εξειδικευμένους αναισθησιολόγους, οδήγησε στο κλείσιμο πολλών χειρουργικών αιθουσών. Συνεπεία των ανωτέρω, προκλήθηκε σημαντικό διαχειριστικό αδιέξοδο στο σύνολο σχεδόν των νοσοκομείων της χώρας, καθώς παρεμποδίστηκε η εκτέλεση σοβαρών χειρουργικών επεμβάσεων. Το αρμόδιο Υπουργείο,

στο πλαίσιο διευθέτησης της εν λόγω κατάστασης, προέκρινε ως λύση τη διενέργεια των εκκρεμών χειρουργικών επεμβάσεων και άλλων επεμβατικών πράξεων πέραν του τακτικού ωραρίου λειτουργίας των νοσοκομείων του ΕΣΥ, σε διαθέσιμες ιδιωτικές και δημόσιες δομές. Η υλοποίηση, ωστόσο, αυτών των επεμβάσεων προϋποθέτει τη χρήση κατάλληλων τεχνολογικών εργαλείων για τη συστηματική καταγραφή, οργάνωση και διαχείριση των πολυάριθμων εκκρεμών περιστατικών. Στο πλαίσιο αυτό, η παραμετροποίηση και τροποποίηση του ήδη υπάρχοντος πληροφοριακού συστήματος, καθώς και η διασφάλιση της αδιάλειπτης λειτουργίας του, κρίνονται απαραίτητες για την επιτυχή εφαρμογή των μέτρων και την επίτευξη του στόχου της αποσυμφόρησης των λιστών αναμονής. Επιπλέον, η άμεση ανάθεση της σύμβασης θα διασφαλίσει την τήρηση των προβλεπόμενων χρονοδιαγραμμάτων, αποτρέποντας το ενδεχόμενο απώλειας της χρηματοδότησης.

Η υφιστάμενη κατάσταση εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους για τη ζωή και την υγεία χιλιάδων ασθενών, οι οποίοι, υπό τις παρούσες συνθήκες, αδυνατούν να λάβουν εγκαίρως την απαραίτητη ιατρική φροντίδα. Ως εκ τούτου, κρίνεται αναγκαία η άμεση και αποτελεσματική διευθέτηση του κρίσιμου αυτού προβλήματος. Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, διαπιστώνεται η αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της ως άνω απρόβλεπτης περίπτωσης και της ανακύψασας κατεπείγουσας ανάγκης. Η δε θεραπεία αυτής, στην οποία κατατείνει η αιτούμενη σύμβαση, δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που τάσσουν άλλες διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένης της επισπευσμένης διαδικασίας.

7. Περαιτέρω, λόγω του εξαιρετικού χαρακτήρα της επικαλούμενης διάταξης, η εφαρμογή της επιτρέπεται για την προσωρινή και άμεση κάλυψη των κατεπείγουσών και επιτακτικών αναγκών και όχι του συνόλου των πάγιων και διαρκών αναγκών της αναθέτουσας αρχής, ενώ για τις υπηρεσίες που είναι απαραίτητες μετά την περίοδο της προσωρινής κάλυψης της κατεπείγουσας ανάγκης η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να προσφύγει σε ανοιχτή ή κλειστή διαδικασία, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Επομένως, το κατ' επίκληση της διάταξης του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, αίτημα πρέπει να υποβάλλεται στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο.

Εν προκειμένω, το αντικείμενο της σκοπούμενης σύμβασης αφορά στην παραμετροποίηση και τροποποίηση του ήδη υπάρχοντος πληροφοριακού συστήματος, το οποίο ευρίσκεται σε παραγωγική λειτουργία. Σύμφωνα με την υποβληθείσα ανάλυση κόστους, για το Υποέργο 8 θα απαιτηθούν συνολικά 50 Α/Μ με κόστος 6.000 € ανά Α/Μ. Συναφώς, η υπό εξέταση σύμβαση, περιορίζεται αποκλειστικά στην παροχή υπηρεσιών που κρίνονται απαραίτητες για την κατεπείγουσα αντιμετώπιση του προβλήματος των εκκρεμών χειρουργικών επεμβάσεων, εξαιτίας των μεγάλων λιστών αναμονής στα νοσοκομεία της χώρας. Ως εκ τούτου, το κρινόμενο αίτημα τίθεται στο μέτρο του απολύτως απαραίτητου.

8. Ενόψει της συνδρομής των προϋποθέσεων που τίθενται από τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη, οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίπτωση), παρέλκει, ως αλυσιτελής, η εξέταση της έτερης νομικής βάσης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Κατόπιν των ανωτέρω, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει:

Την παροχή σύμφωνης γνώμης περί προσφυγής του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ) στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, κατά το άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, για τη ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών, με αντικείμενο την παραμετροποίηση του υφιστάμενου Πληροφοριακού Συστήματος του Οργανισμού για την υλοποίηση του Υποέργου που αφορά στη διενέργεια εκκρεμών χειρουργικών πράξεων λίστας αναμονής στις Ιδιωτικές Δομές, εκτιμώμενης αξίας τριακοσίων χιλιάδων ευρώ (300.000,00€) χωρίς ΦΠΑ 24%, λόγω συνδρομής των οικείων προϋποθέσεων.

Αθήνα, 09 Ιανουαρίου 2025

Η Συντάκτης

Η Πρόεδρος

Νικολέτα Κοττά

Ανδρονίκη Θεοδοκάντου